

ปาริชาติ อินสว่าง 2550: ทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเพื่อการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัด
ราชบุรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิศาสตร์การวางแผนการตั้งถิ่นฐานมนุษย์) สาขา
ภูมิศาสตร์การวางแผนการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ ภาควิชาภูมิศาสตร์ ภาชานกรรมการที่ปรึกษา:
อาจารย์มาตริณี รัชชตานนท์ชัย, Ph.D. 131 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกระจายของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรี
ใน 4 ช่วงเวลา คือ พ.ศ. 2530 พ.ศ. 2535 พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2546 รวมทั้งการวิเคราะห์
ทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเชิงกายภาพในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรี จากการอ้างอิง
หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้แก่ แหล่งน้ำ
ระยะห่างจากชุมชน เส้นทางคมนาคม พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม และความลาดชันของพื้นที่

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าการกระจายของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่ตั้งอยู่
บริเวณถนนเพชรเกษมซึ่งเป็นถนนสายหลัก ที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแบบกระจายอยู่ตาม
ริมถนนและบริเวณใกล้แม่น้ำแม่กลอง ตลอดจนมีการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่มีเศรษฐกิจ
ดี คือ อำเภอบ้านโป่ง อำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอโพธาราม จากการศึกษาการกระจายโรงงาน
อุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมที่มีจำนวนมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้
รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรม
อโลหะ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเชิงกายภาพในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม
ในจังหวัดราชบุรีพบว่า พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเชิงกายภาพในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมคือ
อำเภอดำเนินสะดวก 13,943.11 ไร่ อำเภอวัดเพลง 711.50 ไร่ อำเภอบางแพ 655.77 ไร่
อำเภอโพธาราม 195.78 ไร่ อำเภอปากท่อ 157.55 ไร่ อำเภोजอมบึง (108.81 ไร่) และ
อำเภอบ้านโป่ง 51.24 ไร่

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเชิงเศรษฐกิจพบว่า อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธารามมีสภาพเศรษฐกิจ
ที่เอื้ออำนวยในการส่งเสริมการลงทุนด้านนิคมอุตสาหกรรม แต่พื้นที่ดังกล่าวมีขนาดน้อยกว่า 500 ไร่
ซึ่งไม่ผ่านหลักเกณฑ์ที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนั้นจังหวัดราชบุรีจึง
เหมาะสมในการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเฉพาะสาขาที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี คือ อุตสาหกรรมไม้
และผลิตภัณฑ์จากไม้ในพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง อุตสาหกรรมการเกษตรในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก
อุตสาหกรรมขนส่งในพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง อุตสาหกรรมอาหารในพื้นที่อำเภอปากท่อ และ
อุตสาหกรรมอโลหะในพื้นที่อำเภอโพธาราม

ปาริชาติ อินสว่าง
ลายมือชื่อนิติ

มาตริณี รัชชตานนท์ชัย
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

12 / ๙.๑. / ๕๐